

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind măsuri reparatorii
pentru proprietarii deposedați de inventarul agricol și de
terenuri agricole și forestiere, în perioada 1945 - 1989**

Analizând propunerea legislativă privind măsuri reparatorii pentru proprietarii deposedați de inventarul agricol și de terenuri agricole și forestiere, în perioada 1945-1989, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.BP140 din 17.03.2004,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare instituirea unui cadru juridic care să faciliteze despăgubirea în echivalent a proprietarilor deposedați de inventarul agricol și de terenuri agricole și forestiere, în perioada 1945 - 1989.

Prin natura reglementării, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare.

2. Deoarece soluția preconizată prin proiect va genera implicații asupra bugetului de stat, devin incidente prevederile art.15 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare, potrivit cărora inițiatorii trebuie să prevadă mijloacele necesare acoperirii golului de venituri, precum și cele ale art.111 alin.(1) teza a

doua din Constituție, republicată, conform cărora solicitarea informării Guvernului este obligatorie.

3. Menționăm că, potrivit prevederilor art.29 din Legea fondului funciar nr.18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în urma operațiunilor de lichidare a C.A.P., atelierele de industrie mică, mașinile, utilajele și alte asemenea mijloace fixe, au devenit proprietatea membrilor asociațiilor de drept privat, sau au fost vândute prin licitație publică, iar ovinele și bovinele au fost atribuite foștilor cooperatori.

Prin urmare, ar trebui examinat dacă, în aceste cazuri, despăgubirile nu ar trebui calculate prin stabilirea unor diferențe valorice între ce a revenit membrului cooperador ca urmare a operațiunilor de lichidare și valoarea inventarului agricol adus de acesta în C.A.P. sau preluat în momentul cooperativizării.

4. Semnalăm că potrivit prevederilor Legii arendării nr.16/1994, cu modificările și completările ulterioare, arenda se stabilește printr-un contract de arendare, plata acesteia făcându-se în natură, în bani sau în natură și în bani. Menționăm totodată că, elementele de stabilire a arendei pot fi, după caz, categoria de folosință a terenurilor, potențialul de producție, relieful, posibilitățile de acces, dar și diminuarea cuantumului arendei determinate de calamitățile naturale.

Din aceste motive, este necesar să se analizeze dispozițiile **art.4 alin.(1)** sub aspectul posibilității ca valoarea despăgubirilor pentru nefolosirea terenului agricol și forestier să se stabilească “prin echivalare cu **arenda medie actuală**”.

În acest context, precizăm că indicatorul universal consacrat pentru a stabili valoarea produsă de exploatarea terenurilor agricole este **renta funciară**, și nu **arenda**, care este o formă de chirie pentru terenuri.

În ceea ce privește calcularea despăgubirilor pentru foștii proprietari cărora nu li s-au retrocedat până în prezent terenurile agricole și forestiere, prevăzute la art.4 alin.(1) teza a doua, ar trebui avut în vedere că **despăgubirile se pot acorda numai foștilor proprietari cărora li s-a recunoscut dreptul de proprietate asupra acestor terenuri și a fost emis titlul de proprietate.**

5. Menționăm că soluția prevăzută la **art.17**, potrivit căreia “persoanele îndreptățite sau vătămate într-un drept al lor pot solicita măsuri reparatorii prin echivalent, **indiferent de natura soluțiilor pronunțate de instanțele judecătorești**”, este discutabilă, deoarece

este vorba de o hotărâre judecătorească care beneficiază de autoritatea lucrului judecat. Eventual, despăgubirile acordate pe cale judiciară ar putea fi completate până la cuantumul despăgubirilor ce s-ar cuveni potrivit prezentei legi.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. La art.2 alin.(3), partea introductivă, pentru claritate în exprimare, propunem ca textul să fie reformulat astfel:

"(3) Despăgubirile în echivalent prevăzute la alin.(2) se acordă prin una din următoarele modalități:".

Totodată, la **lit.a)** pentru precizia normei, propunem următoarea redactare:

"a) suportarea unui cote părți din preț la cumpărarea de utilaje, instalații și unelte".

2. La art.5, pentru unitate în redactarea actelor normative, propunem reformularea părții introductive astfel:

"Art.5. - În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale va elabora normele metodologice de aplicare a acesteia, care vor fi aprobate prin hotărâre a Guvernului, prin care se vor stabili:".

3. În tot cuprinsul proiectului, este necesar ca sintagma "Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Apelor" trebuie să se înlocuiască cu denumirea actuală a acestui minister și anume "Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale".

4. La art.6 alin.(1) lit.d), propunem eliminarea expresiei "cunoscând dispozițiile art.11", ca superfluă.

La **alin.(2) lit.a)**, precizăm că titlul corect al Legii nr.18/1991 este "Legea fondului funciar nr.18/1991".

La **alin.(3),** propunem înlocuirea expresiei "sub sancțiunea art.292 Cod Penal", cu expresia "sub sancțiunea prevăzută de art.292 Cod penal".

La **alin.(4),** pentru claritate în exprimare, recomandăm înlocuirea sintagmei "terenul obiect al cererii, în termen de doi ani de la data intrării în vigoare a legii.", prin sintagma "**terenul care face obiectul cererii, în termen de 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.**".

La **alin.(5),** propunem următoarea redactare:

"(5) Termenul de 2 ani prevăzut la alin.(4) este termen de decădere".

5. La **art.7 alin.(1)**, propunem reamenajarea părții finale a textului, astfel:

“... prin ordin al prefectului, o comisie condusă de primar”.

La **alin.(2)**, este necesar să se scrie cu literă mică cuvântul "Hotărâre".

6. La **art.11**, numerotarea celor 6 puncte trebuie făcută fără încadrarea cifrelor între paranteze.

La **pct.1 al art.11**, propunem să se revadă criteriul "tragerii la sorți", prevăzut la **lit.c)**, deoarece nu poate fi considerat un criteriu echitabil.

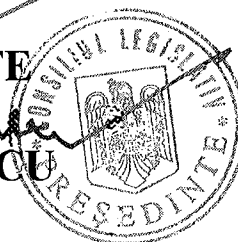
7. La **art.14 alin.(2)**, partea finală, este necesară înlocuirea sintagmei "... după promulgarea prezentei legi", prin sintagma "... de la intrarea în vigoare a prezentei legi".

8. La **art.15**, sugerăm eliminarea cuvântului "corespunzătoare", scris în finalul textului, ca superfluu.

9. Propunem reformularea **art.19**, întrucât potrivit prevederilor **art.61 alin.(3)** din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, în vederea abrogării, dispozițiile normative vizate trebuie determinate expres.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr. 492/23.03.2004